

Kisebbségi felsőoktatás a Maribori Egyetemen

1. A Maribori Egyetem Magyar Nyelvi és Irodalmi Intézete 1966-ban, a magyar nyelvi lektorátus az 1980/81-es tanévben alakult. A Mariborban folytatott hungarológiai tevékenységet szervezeti szempontból tehát az jellemzi, hogy párhuzamosan folyik magyar szakos képzés (ennek résztvevői túlnyomórészt muravidéki magyar hallgatók) és a magyar mint idegen nyelv tanítása (szintén muravidéki magyar jelentkezőkkel, illetve szlovén érdeklődőkkel).

2. Jelenleg a magyar szakos diákok száma 15 körül van. A képzés a magyar esetében kétszakos, így a diákok a magyar mellett történelmet, angolt, németet, szociológiát, filozófiát, pedagógiát, biológiát, földrajzot vagy technikát hallgatnak, megközelítőleg a felsorolás arányában. A szakok listája is mutatja, hogy a képzés rendszere a magyarországi tanárképző főiskolákéra emlékeztet. A magyar szakos hallgatók szinte kivétel nélkül magyar származásúak vagy vegyes családból kerültek ki. A hallgatók összetétele szempontjából a tanszék tehát a határon túli magyar kisebbségi fiatalokat oktató romániai vagy szlovákiai tanszékekhez hasonlítható. Van továbbá magyarországi (rábavidéki) szlovén hallgató is, ezen kívül a szombathelyi főiskoláról részképzésre érkeznek szlovéniai magyarok. A végzősök a Muravidék kétnyelvű iskoláiban vagy ezek könyvtáraiban helyezkedhetnek el, de találhatunk volt maribori diákokat a magyar nyelvű televíziónál, rádiónál és más intézményeknél.

3. Ugyan a magyar etnikum által lakott települések a magyar–szlovén határ mentén helyezkednek el, az intézmény maga ezen térségtől mintegy nyolcvan–száz kilométernyire található, ahol csupán magyar szórványról beszélhetünk. A tanszék tehát a maga földrajzi elhelyezkedésével, hallgatóinak nyelvi–etnikai jellemzőivel és oktatói gárdájával sokszálú kapcsolatrendszerbe ágyazódik: a Szlovén Köztársaság által fenntartott, szlovén nyelvű képzést folytató intézményben működik; hallgatóinak többsége a szlovén törvények által elismert autochton kisebbséget képviseli, amely a muravidéki térségben él; a hallgatók között képviselve vannak a magyarországi szlovének; oktatói részben szlovén állampolgárok, részben egyéni munkavállalóként Magyarországról járnak át; a lektor a magyar Oktatási Minisztérium kiküldöttje.

Educating minorities at the Maribor University

1. The Hungarian Language and Literature Department at Maribor University was founded in 1966, and the Hungarian language centre in the semester of 1980/81. The Hungarological activities carried out at the university has a specific structural framework; the training in the field of Hungarian studies (mostly attended by Hungarian students who come from the Murva-region), and the teaching Hungarian, as a foreign language (with Hungarian students who come from the Murva-region, and Slovenian students) runs parallel.

2. At the present time, there are 15 students who are trained at the department. Training involves two separate fields of studies, which means that besides Hungarian, students can study History, English, German, Sociology, Philosophy, Pedagogy, Biology, Geography, or Technics. The list of departments reveals a system of training which is similar to that of teacher training colleges in Hungary. The students of the Hungarian Department all come from Hungarian or mixed families. In regard to the composition of students, the department can be compared to Romanian or Slovakian departments of higher education institutions, that train representatives of the Hungarian minority, living outside the borders of Hungary. There are a few Slovenian students, who live in Hungary (in the Rába-region), furthermore there are students of the Slovenian minority, who come from the Teachers Training Collage at Szombathely and participate in the part-training programmes at Maribor University. The seniors usually find work in the bilingual schools, school-libraries of the Mura-region, but there are occasions when students start working at the radio and television studios broadcasting Hungarian programmes, or with other institutions.

3. Although the settlements occupied by the Hungarian minority are located by the Hungarian-Slovenian border, the university is situated approximately 80-100 kilometres from this region, where we can only find a Hungarian diaspora. The department, with its geographical location, the ethnic-lingual attributes of their students and instructors, has a multidimensional context: it is maintained by The Republic of Slovenia within an educational institute where the language of the training is Slovenian; most of its students are representatives of the autochton minority – acknowledged by the Slovenian laws – who live in the Murva-region; there are also Slovenian students who come from Hungary; most of the instructors are Slovenians, there are some however, who are Hungarian and work in Slovenia; the foreign assistant is a delegate of the Hungarian Ministry of Education.